

ȘCOALA NOASTRĂ

Revistă pedagogică culturală a corpului didactic primar din jud. Sălaj

---

Aprecieri juste.

Sub presiunea crizei, în care ne sbatem, sunt prea rari cuvintele obiective, de încurajare și presărate cu optimism, în nădejdi mai bune. Criza a devenit o modă. Trăim în era crizei. Se generalizează în toate domeniile. Pătrunde chiar și acolo, unde n'ar fi cazul și nu e nici un motiv pentru întronarea acestei devize a timpului. Aceasta, atât în ce privește nuanța ei materială, cât și cea morală. N'am intenția și nici competența a insista asupra cauzelor ce a determinat boala socială, în care se svârcolește omenirea.

Nouă, învățătorilor, ne revine să constatăm numai diagnosticul bolii și să ne găsim locul cuvenit, pentru a ști și a putea acționa cu rezultat, întru vindecarea acestui organism șubred, ce ni-l prezintă societatea umană. Pentrucă, a ne lăsa în voia sorții, alimentați de-un scepticism păcătos, ce caracterizează epoca ce o străbatem, ar fi egal cu o sinucidere lentă, dar sigură.

Ori, nația noastră are nu numai dreptul la viață, ci și la prosperare. Energiile viguroase și neseceate din rezervoarul țăranului nostru, sunt nădeșdile de vindecare și, dacă vreai, de regenerare al întregului organism național. Spre aceste forțe să se îndrepte privirile tuturor.

Și cine scoate la suprafață talismanele neprețuite ale națiunii; cine va răspândi razele binefăcătoare ale culturii; cine va lupta cu perseveranță pe primele linii, în ofensiva formidabilă împotriva ignoranței; cine va ține, vecinic aprinsă, făclia ce va lumina și cele mai îndosite cătune; cine va cultivu tradiția, credința, limba, portul național, demnitatea și sentimentele naționale; cine păstrează și cultivă sufletul colectiv al întregului popor?

ÎNVĂȚĂTORII.

Nu exagerăm de loc cu acest răspuns. Nervul de viață și forța de prosperitate a unui popor sunt — incontestabil — învățătorii.

Mai înainte însă, ca societatea întreagă, să cunoască importanța covârșitoare a învățătorilor în organismul națiunii, va trebui să ne cunoaștem noi înși-ne. Să fim conștienți de puterile, ce le posedăm, utilizându-le cu folos întru apărarea pozițiilor câștigate și în ofensiva întreprinsă. Cum, lupta ce-o dăm pe toate fronturile e crâncenă, unirea forțelor răslețe se impune, ori cât de modeste ar fi ele.

Învățătorimea din Sălaj, caracterizată prin spiritul de disciplină și datorie, combinat cu un patriotism ireductibil, impus de așezarea acestui județ, lipit de frontiera țării, știe să se animeze de orice gest, ce tinde spre desăvârșirea idealului ce-l servește.

Aceasta am mărturisit-o în trecut și o subliniez azi, când în jurul altarului nostru comun, reconstruit, se adună cu tot entuziasmul unui suflet obidit și mare în acelaș timp, prin muncă și suferință.

Dacă până astăzi, n'a pătruns încă în conștiința generală, importanța și valoarea ce-o dețin învățătorii, este un fenomen destul de trist pentru acest popor. Gradul de cultură a unui popor, se verifică chiar prin felul, cum el își apreciază învățătorii. Comparația făcută, în acest sens, în articolul dlui Gh. Tulbure „IN NORVEGIA ȘI LA NOI” mărturisește acest adevăr.

Societatea noastră românească s'ar putea împărți, sub acest raport, în trei categorii: I. cei ce cunosc și mărturisesc valoarea învățătorului; (oamenii culți și integrii) II. cei ce o cunosc nu o mărturisesc (culți, dar cu idei preconcepute) și III. cei ce nu o cunosc și nici nu o mărturisesc (pătura incultă și ignorantă).

În categoria întâia găsim pe mulți dintre luceferii gândirii naționale, cari pătrunși de îngrijorarea ce-o inspiră azi societatea și în plina cunoștință a misiunii învățătorilor, cer îndreptarea privirilor către aceasta tagmă.

Dl Profesor universitar, I. Simionescu, în mai multe articole de presă, caracterizează în mod obiectiv și real valoarea învățătorilor.

Mărturisesc că, ne cuprinde o profundă satisfacție și simțim un imbold nobil de încurajare în fața acestor aprecieri juste, făcute de-o personalitate competentă.

De aceea îmi iau voia a reține dintr'un articol recent*), ca un memento, cele ce urmează:

„Nu numai cu legi, adesea literă moartă, s'ar fi putut aduce mari schimbări. Exemplul lui Haret este edificător. El

*) „Universul” din 1C/I. 1932. „E păcat” de I. Simionescu, Prof. universitar.

ș'a ales colaboratorii : a curățit rugina ce începuse să le acopere sufletul ; a suflat peste spuză de a descoperit cărbunele aprins. Cu învățătorii chemați la acțiune, a înfăptuit în scurt timp atâtea, -cât nu s'ar fi înfăptuit cu zeci de legi" . . .

„In tot cuprinsul țării, numai învățătorii mai fac sacrificii materiale pentru a scoate ziare și reviste de cultură generală, când Albina, la centru, a dispărut" . . . .

„Intre învățători se poate încă recruta armata de luptători pentru ordinea în stat, pentru întemeierea economică și culturală a satelor.

Spre a-i pune în mișcare, se cere însă oarecare însuflețire. Să nu fie șocofiți drept sclavi ai bugetului, supuși legilor polițieneste sau umilinții tuturor nechemajilor.

Făcându-se un apel călduros, sincer, după felul lui Haret, majoritatea învățătorilor de azi ar răspunde cu acelaș entuziasm pentru munca folositoare obștei, ca și cei de acum 30 de ani în urmă. Ar fi lucrătorii modești cari ar cimenta temelia țării, în vremurile de azi, când numai de năruiri se aude.

E păcat că nu sunt înțeleși, nu sunt apreciați după valoarea lor și nu sunt chemați la salvarea neamului" .

Sunt constatări reale, ce nu se vor putea tăgădui nici când. Le reproducem ca un omagiu, ce-l aducem marelui și valorosului prielin al învățătorimii. Cuvinte, ce cad ca o rouă de vară binefăcătoare pe sufletul insetat al învățătorului român și acești picuri miraculoși îi stimulează forțele morale. Munca noastră asiduă și națională va trebui să facă, să fim „înțeleși“ și „apreciați“ de toată suflarea românească.

D. MĂRGINEANU.

In Norvegia și la noi *)

de: Gh. Tulbure

Inspetcorul general al inv. pr. din Transilvania.

Mă aflam pe coastele Adriaticei. Întâmplarea a făcut să cunosc un norvegian. Era din Bergen, cunoscutul port dela nord, un oraș cam de mărimea Clujului; al doilea după Oslo, capitala țării. Cum noi Românii „din extremul orient” venim rar de tot în contact cu Norvegieni, — pentru mine, cel puțin, omul acesta blond, tăcut și serios, era cel dintâi exemplar viu din patria lui Ibsen, am fost, firește, extrem de „încântat”. Și am uzat de primul prilej ca să întru în vorbă.

Înainte de a angaja însă conversația mi-am răscolit puțin memoria, ca să-mi adun cunoștințele despre îndepărtata țărișoară dela miază-noapte. Cotrobăesc în fugă prin ungherele amintirii, ca într'o cameră de vechituri, și strâng la iușală un mic bagaj: câteva reminiscențe geografice, resturi de cunoștințe istorice-literare și niște fragmente rupte din lecturi vechi și noi.

Așa... o țărișoară ca Ardealul nostru, ba chiar mai mică, cu o populație de 2 milioane și jumătate. Îmi reconstituiesc imagina ei pe hartă: are forma unei spinări de câine, încovoiată dealungul oceanului, care te duce'n ghețurile cele veșnice dela polul nord. Munți, coaste de stânci... De aici au plecat Nansen și Amundsen, exploratorii ghețurilor polare. Aici a trăit Björnson, Ibsen și Grieg, trei celebrități universale, cari fac mândria acestui popor de pescari. Personaje și scene din „Nora”, din Rața sălba-

tică“ din „Stâlpii societății“ îmi defilează prin minte ca niște umbre fugare. Retrăiesc emoțiile artistice din „Peer Gynt“ al lui Grieg, cu cântecul Solfeigei.

— În fine, material de conversație berechet, — îmi zic eu. Când la adică însă, conversația noastră a luat altă turnură,

Cum trăim în Norvegia? Ca oamenii săraci în țară săracă. Poporul nostru trăiește din pescărit, din vânat și din meserii. Avem și industria noastră de vapoare, foarte dezvoltată. Pământ cultivabil o palmă de loc. Nu produce decât ovăs și cartofi. De grâu, săcară porumb etc. nici pomenire. Importăm tot din Rusia. E aspră și pietroasă țara noastră. La noi rar lucește soarele. Suntem totuși mulțumiți cu soarta...

— Cum stați cu școlile și cu știința de carte, la sate?

Dacă nu mă înșel, sub raportul acesta, suntem între cele dintâi țări ale Europei. La noi școala se bucură de mare cinste. La noi de mult nu mai există analfabeți. Pescarul cel mai sărac, care n'are decât o colibă, pe coasta mării, să aibă o spuză de copii și pe toți îi trimite la școală. Dacă nu le poate procura haine și cărți, n'are decât să anunțe primăria, care-i prevede cu toate. Sat fără școală nu există. Nici chiar fermă pe vârful muntelui. Școala primară este clădirea cea mai frumoasă din sat. Are trei sale (la un învățător) una mare și luminoasă pentru lecții, a doua pentru gimnastică și jocuri, a treia pentru bibliotecă. Toți copiii își duc acasă cărți de citit, sub controlul învățătorului. Sătenii (adulții au și ei biblioteca lor, la primărie. În cele mai multe sate există câte o mică librărie. Toată lumea citește mult, mai ales iarna. În cea mai umilă căsuță se găsește o gazetă abonată. Nu cred să existe țaran în Norvegia, care să nu știe, aproape pe de

rost. Biblia și Constituția țării. Simplii țărani au ajuns la noi chiar deputați, datorită tocmai cunoștinții lor de carte. Deosebiri de rang și treaptă socială nu cunoaștem. Boieri și aristocrați n'avem. Fiecare om e tratat după munca și valoarea sa. *Un dascăl rural se bucură de aceeași cinste și considerație, ca un ministru.* Ba chiar de aceeași leafă. Și adeseori are aceeași situație materială. Nu exagerez nimic, te rog să mă crezi. Pentru că *a fi învățător înseamnă la noi a purta o deregătorie publică din cele mai frumoase și mai respectate.*

Suntem un popor mic și foarte sărac. Dar pentru cultură nici un sacrificiu nu este prea mare. Am dat civilizației mondiale câteva genii și câteva celebrități. Și vrem să-i mai dăruim.

De conversația asta, cu tot cortegiul ei de reflexii, mi-am adus aminte, zilele trecute, așa dintr'o simplă întâmplare. O întâmplare însă, pe care nu pot să n'o istorisesc. Mă aflu într'un orașel dela granița noastră de apus. Cum mergeam prin piață un tânăr învățător rural s'apropie și mă salută. La început nu l'am recunoscut. Nici nu era omul de recunoscut, pentru că după exterior n'ar fi zis nimeni, că e învățător. În hainele lui vechi, soioase și cârpite, cu pălăria roasă, cu înfățișarea lui umilă părea mai degrabă un sărăntoc, un nenorocit.

— Dumneata ce umbli p'aici? îl întreb oarecum contrariat de strania lui figură.

— Am venit să mă interesez de leafă. N'am primit-o de trei luni. Și nu mai pot s'aștept, că sunt plin de datorii. Nici ghetе mai nu am. Uitați-vă, am cerut împrumut cismele unui țăran și am pornit pedestru, prin noroi să viu la oraș să văd nu cumva căpătăm leafa?

Îmi arunc ochii, uimit, spre picioarele lui și văd în adevăr, că purta niște cizmoaie largi, deabia le târi după el. Fața lui palidă și suptă, avea exact pecetea foamei și a suferinții. În privirile umezite tremura, cu licăriri nervoase, resemnarea și umilința. Îl duc cu mine la revizorul școlar.

— Acesta, din nenorocire, nu e primul și ultimul caz — îmi spune mâhnit revizorul. Sunt mulți în halul acesta. Nu mai departe, decât ieri, a venit la mine un dascăl și mi-a cerut 40 de lei împrumut. Repet: patruzeci de lei nu mai mult! Ce să faci tu cu 40 de lei? îl întreb așa.

— Să cumpăr 4 (patru) kilograme de pâine. Să aibă nevasta și copiii. Că lapte mai căpătăm, pe așteptare. Altceva-ți jur, că nu mai pot să le dau...

— I-am dat fără nici o vorbă. Îmi venea să roșesc de rușinea lui. Și n'am zis nimic, ca să nu izbucnesc în plâns — sau în revoltă. Tocmai acum am obținut, dela o bancă, un milion pe dobândă, din care plătim leafa pe Noemvrie. Dar nu s'ajunge la toți. Zilnic vin să m-ise tânguiască, că nu mai pot trăi. Că țărani nu le mai dau nici bani împrumut, nici mâncare pe credit, că sunt plini de datorii, că unii din ei trăiesc din pomana sătenilor și iau masa pe rândul caselor, de ți-e mai mare jalea și rușinea.

— Și nici unul n'a dezertat dela post?

— Nu. Sunt toți la catedră. Așa flămânzi, umiliți și cu sufletul zdruncinat, cum sunt, ei stau în școală. Și țin aprinsă lumânărica în întunerecul satelor, ca niște ocași condamnați să sape în fundul salinelor. Poate mai au un rest al simțului de datorie. Poate pentru că sunt deprinși cu regimul abstenenței. Mizeria corpului dăscălesc la noi e de mult

raționalizată. Umilirea și neglijarea lui [pare] a fi o adevărată tradiție culturală...

* * *

Am strâns mâna revizorului și am plecat. Pe drum mi-am adus aminte de Norvegianul meu de astăvară. Și mi-am făcut toate reflexiile, cât se pot improviza dintr'un astfel de studiu comparativ. Vă las deci și pe d-voastră, dragi cititori, să vă faceți în deplină libertate, toate comentările și concluziile ce le poate sugera o mică paralelă între Norvegia, țara cea mică, stâncoasă săracă, unde nu crește un spic de grâu și unde totuși învățătorul satului are leafă și cinste egală cu ministrul, și între țara cea mare și frumoasă, plină de daruri și bogății, unde dascălul poporului este ținut pela ușile altora, ca un câine flămând.

IARNA.

I.

Noaptea tainic se coboară
Pe pădurile de brad.
Liniștea 'ncet impresoară
Câmp și codru, totu-i vag.

II.

La un timp, din când, în când
Pe la marginea pădurii,
Auzi vulpile lătrând
Căutându-și hrana gurii.

III.

Și cu noaptea deodată
Un ger strajnic s'a lăsat.
Iar a epurilor ceată
Mândre jocuri a 'ncheiat!

IV.

Mai în jos pe-o vale adâncă
Urlă lupu 'nflămânzit,
Pân' și buha cea urâtă,
După pradă a pornit.

V.

Bătrâne codru 'n haină de verdeață
Când îți schimbi vestmântul verii
O! tovarăș drag de viață
Redai tabloul trist al iernii!

Brusturi, 6 Dec. 1931.

MARIN IONESCU,
învățător

Bucurie nouă . . .

și un simțământ de sinceră satisfacție au avut cred că, toți învățătorii sălăgeni atunci când au revăzut în mâna lor revista ce era să dispară: „Școala Noastră”.

De ce? Pentru că nici unul nu ne-am putut lămurii cari au fost motivele acestei agonii și n'am putut înțelege, de ce un organ atât de indispensabil pentru cultura și orientarea profesională, a fost smuls fără întrebare din mâna noastră de nici nu știm cine și cu ce scop și aruncat în disgrație tocmai în timpul când situația noastră era mai critică și se simțea mai mult nevoia legăturii dintre noi, pentru afirmarea și desăvârșirea acelei mult trimbițate solidarități. Căci, eforturile noastre, din izolarea în care prin forța și firea împrejurărilor suntem meniți a trăi; sunt considerate mândre, cu eforturi inutile și cheltueli de energie zadarnică, fiindcă le lipsește ceva, organul de legătură care să le înalțe în sfera preocupărilor înalte, de unde fiecare, care are bun simț și voință să le guste și priceapă.

Nu știu cum, dar mi se pare, că am încercat, ori numai am voit să încercăm a fi autorii anonimi și neresponsabili ai unui proces psihologic foarte curios și am voit să ne avântăm puțin pe panta necunoscutului hazard; atunci când prin ținuta noastră tacită, am aprobat moartea unei reviste, care în scurta ei existență ne-a adus numai cinste și folos și apoi la urma urmei ne-am trezit înșelați și dezamăgiți.

Nu am putut ști, și n'am fost curios, cine a fost cel ce a dat cu bățul în balta cu noroiu de ne-a

stropit pe toți, dar am putut vedea la mulți, chiar străini de tagma noastră, manifestându-și regretul după acest lucru bun. Căci nu puteam decât mulțumiți a fi de ea precum și de ținuta diriguitorilor ei, care demnă și cuminte cum a fost, n'a putut stârni decât admirația tuturor.

Nu odată, noi am fost aceia, cari am omagiat munca acelor cari aveau slăbiciunea de a se gândi mai mult la noi, decât la alții și am auzit glasuri atât învățătorești cât și străine foarte competente, cari au apreciat în merit străduințele lor.

„Școala Noastră“ n'a fost copilul vitreg al învățătorilor din Sălaj, ca să merite o soartă atât de amară din partea lor și nu putea să dispară în fața celor ce i-au dat ființă, pentru un meschin interes și un antagonism prevestitor de rău. *Library Cluj*

Di revizor D. Mărgineanu, a fost unul dintre inițiatorii cari a lucrat din primele începuturi pentru ea și nu putea sta cu mâinile încrucișate. Presimțind răul ce ne-ar putea ajunge în starea de desorganizare în care eram, readuce revista la ogaș și încearcă să-i redea viață. Că n'a făcut-o mai de timpuriu, cred, că a fost din simț de prevedere. Pentru că prea mare fusese înverșunarea pornită împotriva ei, tocmai de acei cari trebuiau să o sprijinească. Iară timpul a dovedit mai mult decât orice argument, cumcă avem mare, mare nevoie de ea. Interpretul timpului, Di revizor Mărgineanu, îl vedem pornit la fapte ridicat deasupra patimilor.

Dânsul cu noi; noi cu dânsul; trebuie să învingem.

Sunt de bună credință, relevând acest lucru, ca unul care n'am fost mai bun decât cei mulți și n'am putut face altceva decât alții; dar am cunoscut ceva

din frământările și murmurile ce s'au pornit pro și contra, ca să se înțeleagă mai bine de aci încolo și să prețuiască mai mult valoarea unui lucru bun pierdut dar regăsit. Căci, punem numai mâna pe piept, toți cu bunăvoință și dreptate și să încercăm a gusta încă odată senzația ce am avut-o acuma-i anul când și-a încetat apariția revista „Școala Noastră“, apoi să facem o mică comparație cu senzația de surprindere de acum. Cred că am înțeles mult mai mult, decât ce a-și putea eu spune.

„Școala Noastră“ s'a sculat din agonie însănoșită și îmbrăcând haină nouă. Dar nu va putea trece peste timpul de reconvalescență fără sprijinul învățătorilor Sălajului. Și întrucât revista este a noastră și nu „a lor“, cum ironic îi spuneau unii; e o chestiune de datorie să o sprijinească fiecare cu puterile de cari dispune, cunoscând că numai așa vom propăși atât noi cât și învățământul și numai așa vom putea realiza și solidaritatea pe care mulți o cer și o doresc.

Viitorul e înaintea noastră și ne va arăta dacă am știut să apreciem un efort, plasându-ne la nivel cu cerințele vremii; mai ales că acest efort nu e atât de greu și neplăcut din partea noastră.

Să fim demni și înțelegători,

Traian Cionfi,
inv. dir.

Șomerii și învățătorii

Posibilitatea de a trăi, azi, e mai grea ca oricând. Criza, care se zice că bântue în toate țările Europei, ba chiar și în America, este cauza că, cele mai multe fabrici — mari și mici — își liberează muncitorii, Patronii se mulțumesc cu mai puține calfe. Pe toate căile și la toate branșele de lucrători, ocaziunile de a munci se reduc foarte simțitor, iar muncitorii de altădată rămân „pe dinafară”, devenind „șomeri” oameni fără de lucru, fără isvoare de câștig și nu se pot susține nici pe ei înșiși, nici familiile lor.

Acești șomeri sunt avizați la mila societății, care societate și-a făcut și își face datoria. Astfel au luat ființă diferite Asociații de binefacere, cari vin în ajutorul șomerilor. Dar emulează pentru formarea fondurilor de ajutorarea șomerilor *comunele, municipiile, județele și chiar guvernul țării.*

Și șomerii sunt mulțumiți de situația lor, nu chiar înfloritoare, dar la tot cazul o situație, care nu-i lasă pieritori de foame și să degere în căsuțele lor din lipsa de combustibil.

Pe oamenii fără de lucru deci, îi ajută toată lumea, în nădejdea unor zile mai bune.

Învățătorii, și ei sunt o branșă de lucrători: luminătorii și povățuitorii masselor dela sate, sunt apostolii neamului, căci cei mai mari așa-i numesc. Și bieții de noi, învățătorii, muncim din zori de zi și până 'n noapte, ca să facem destul ordinelor, cari niciodată nu întârzie, ordine, cari nu se pot discuta, numai executa.

Dar munca dascălului de azi, nu este munca dascălului de altădată, care lucra cu atâta entuziasm și idealism. Munca dascălului de astăzi este o muncă forțată, căci nici nu se poate aștepta mai mult dela oameni flămâzi, neimbrăcați cum trebuie și rupți de frig.

Se zice că, interesele statului așa pretind ca o seamă de funcționari — cei mai mulți învățători — să ducă mizeria cea mai mare, iar *cei mari* să se lăfăiască cu salariile grase, duble și triple încasate la zi.

Azi, învățătorii sunt lăsați pradă eventualităților, cu sala-

riul neplătit de 4—5 luni, în timp de iarnă grea. Țara ar trebui să roșască de rușine că așa este.

O situație mai mizeră, mai vrednică de compătimit se poate oare?

De șomeri se îngrijește societatea și guvernul; de învățători nu are grije, doar numai Tatăl din cer.

Șomerii au ce mânca, măcar odată la zi; cei mai mulți dintre învățători rabdă foame, nu mănâncă cu zilele.

Șomerii mai primesc și combustibil ca să nu se culce seara în camere reci; mulți învățători nu au nici acest avantaj.

Șomerilor nu li se cere nici un lucru; învățătorilor li se ordonă să muncească. Și vai de acela, care cutează a se opune!

Șomerii sunt solidari între ei, ceeace nu putem afirma despre învățători.

Mântuirea noastră însă numai prin noi poate să vină.

Simion Oros.

Pedagogie socială*)

Bolșevism. Socialism.

Între curentele pedagogice, care s'au născut în anii antermergători războiului sau mai bine zis, cataclismului mondial este și curentul născut în școala de Iasnaia-Poliana, a lui Leon Tolstoi, bolșevismul. Școala voește și are menirea de a educa. „A educa e a influența omul, intenționat, cu plan și metodă în scopul de a crește în el puterile vitale, fizice și psihice, exercitându-le după normele teleologice ale genezei lor firești, dezvoltând viața în genere și făcând în definitiv din individ o cauză de armonie socială și un izvor de fericire și pentru el și pentru societate” Goethe a zis: „Personalitatea este cea mai mare fericire a ființelor pământești.” Personalitatea are și va avea valoare întrucât ar sta în acord cu idealul etic al țării și timpurilor. Educația urmărește acest acord a personalității cu idealul etic.

*) Publicăm acest articol în întregime, așa, cum l'am primit, pentru a satisface principiului enunțat că: revista este arena liberă. Suntem de părere, însă, ca astfel de articole — studii, ce tratează profunde idei sociale, depășesc cadrele revistei noastre și în fond și în extensiune. (Nota Red.)

E dovedit și demonstrat și nu mai revin, că omul nu se naște cu o personalitate. Educația își are rolul său, alături de pornirile creșterii naturale, experienții individuale, pentru crearea elementelor personalității; este neputincioasă față de: condițiile fiziologice și ceneșteze — conștiința unității și identității eului — individului, Gorki și Tolstoi, cere respectarea personalității, copilul se naște cu personalitate. Școala așa cum e concepută, după concepția lor, prin acțiuni continue și metodice ar strica personalitatea, ca rezultat — înlături cu ea. E ceva ușor de combătut. Afirmații și observații serioase a studiilor și științelor antropologice, ne arată că omul este slab, neputincios, lipsit de o personalitate, doar cu predispoziții pentru viitor, iar educația asupra individului nu are decât o putere relativă, fapt dovedit prin excepțiile ce ni le oferă natura: criminalii, geniile. Educația pare chiar neputincioasă asupra „idioșilor naturali” „Ex nihilo nihil fit”. Acest curent pentru a se produce, trebuia să-și găsească mediul. Dărâmarea dinastiei Nicolae II-lea, dezastrul politic, înfrângerea Rușilor, infiltrarea ideilor anarhice; soldatul rus lupta dintr'un sentiment religios, inconștient, disciplinat, sprijinite pe „cnut”; pregătesc dărâmarea Rusiei și întronarea bolșevismului și comunismului (socialism) Kerenski în Octomvrie 1917 întronează „revoluționarismul”, prin înființarea comitetelor de conducere a trupelor nerevoluționare. Revoluționarismul degenerază în „bolșevism” prin Lenin și Trocki sprijiniți de Germani. Anarhia domnește dela Nistru până în Siberia. Augustin Comte, arată cum se formează această stare de spirit, fără direcție precisă. Întreaga civilizație se preface în ruine; în jaf și răsbunare contra burghezimei erau cufundați această gloată de bolșevici. Proprietatea este sugrumată, socializată; capitalul distrus, de cei chemați, fugiți de pe front, veniți în interiorul țării: „luați și distrugeți tot ce este în drum și aparține burghezilor. Totul este al vostru și veți deveni bogați”. Se resimte nevoia reglementării proprietății. Țăranii se dedau la ciocniri sângeroase, atunci când li se cereau produsele, de către soviete, care erau organizate în „*autoritatea supremă a republicei federative*”.

Lucrătorii dela orașe sunt duși la țară, li se dă pământ. Aceași rezistență o opun atunci când li se ia produsele muncii lor.

Se înființează „*economii sovietice*” despre care Bulen-

tzki zice „experiența economiilor sovietice, pare a da greș”. În anul 1920 se face legea agricolă, introducându-se „corvoada roșie” după care :

1. Semănătura câmpurilor devine obligatorie, țăranii lucrează după comandă, nefiind stăpâni pe avutul lor.

2. Secerișul și treeratul la dispoziția statului. În scurta lui guvernare, din 25 Octomvrie 1918, bolșevismul își vede falimentul. Lenin se convinge și desființează sovietele din fabrici și armată, „Intr'un chip sau altul supunerea absolută unei voinței unice pentru succesele procesului, munca organizată după timpul marelui industriei este absolut necesară”, același lucru îl recunoaște și pentru funcționarea comunicațiilor.

Socialismul. Bolșevismul introduce principiul socialist, în organizarea de stat. Socialismul cere „proprietatea colectivă, munca socializată”, cu un profit echivalent, egal, ca un omagiu adus celor slabi, ca forță fizică-intelectuală și aptitudini cari, altfel sunt oprimați de cei tari. Concepția aceasta n'o cred nemerită — și sortită a schimba — soarta și construcția naturală a indivizilor și a societăților. Un regres s'ar semnala imediat. Progresul stagnează; inițiativa lipsește, viciul se întonează. Proprietatea este o instituție veche; e adevărat că a existat proprietatea colectivă, ba există și azi chiar la noi; dar astăzi e reglementată în fond pe principiul proprietății individuale. Proprietatea se naște prin ocuparea și păstrarea diferitelor unelte (la primitivi), prin ocuparea unei porțiuni de fond. Sălbatecii au și ei o proprietate individuală, cu atât mai mult în societățile organizate trebuie să fie o vedere unică de conducere și comandament, călăuzită de principii superioare: ordinea în interior, siguranță în exterior, dezvoltarea individului. Este un proverb francez „Omul are două urechi și numai o gură” pentru a auzi multe și vorbi puțin”. Ce ar fi când fiecare ar vrea să-și dea păreri și să nu se spuie? Primele așezăminte s'au dezvoltat atunci când s'au născut instinctul și dreptul de praprietate absolută asupra fondului rural și apoi urban.

Istoria dreptului roman ne arată lămurit, binefacerea proprietății individuale. Așezămintele de drept se dezvoltă din necesitatea de a reglementa situația imobilului. Cultul familiei și al proprietății individuale a fost baza — mișcarea punctului — în dezvoltarea popoarelor. Această idee a fost dezvoltată

într'una din conferințele ținute la Craiova, de marele dispărut I. I. C. Brătianu. Criticul Gherea îi răspunde că „principiul colectivismului aplicat la pământ este mântuirea omenirii”, acei care au avut un cult de proprietate au căzut, exemplu: Grecii, Romanii; sprijiniți și ei pe maxima lui Pliniu „Latifundia perdidere Italiam”. Roma decade și din alte cauze, am putea rezuma cauza decăderii în însăși mărirea ei. Dacă s'a menținut până la anul 476 d. H. și 1453 în Orient, e datorită simțului politic, spiritul juridic, care guvernează lumea și astăzi, Latifundiile au fost împiedecate chiar la Romani prin legi, începând dela frații Grahi. Legea Licinia glăsuia „Ne quis plus quingenta jugera agri posederat”. Turgot zice: „Producția abundentă nu poate fi decât în legile proprietății, Legile noastre, democratice, recunoaște proprietatea individuală ca principal și așezământ de fond. Într'un cuvânt proprietatea formează și este o instituție de prima necesitate, conformă cu justiția și interesul comun al societății. Religia creștină ne spune, că fiecare va primi răsplată după munca depusă în via Domnului. Socialismul mai susține interesele unei clase din societate: a proletarilor, lupta între capital și muncă. Muncitorul este un rob al patronului, el nu-și primește echivalentul de munca depusă. Din aceste cauze vor nimicirea capitalului. Economisții Englezi și Karol Marx în anul 1847, printr'un manifest strigă „Proletarii din toată lumea uniți-vă”. Dorește o unire a muncitorilor pentru nimicirea capitalului. Ideia economică ca multe altele, nu are un adevărat sens. Orice întreprindere presupune o investire de capital, alăturat de el: muncă, conducere, inițiativă, acțiune, prevedere, risc, câștig. Toate riscurile sunt suportate de proprietar — al capitalului.

Muncitorul își va primi salariul său. Dar prin muncă și lucrătorul poate deveni patron, avem destule exemple în lumea americană. Ei proclamă lupta între clase. E exclus a fi toți tipare uniforme (oamehi). Ori câtă omogenitate ar fi în natură — mediu — educație, personalitatea indivizilor va fi diferită. Privind în întregul lor aceste principii, vedem că ele au fost impuse de o ceată de neкуgetători cu forța unei societăți nevinovate. Așezămintele, stările de fapt și de drept ale lumii de azi sunt un produs evolutiv al omenirii de veacuri. Legi, obiceiuri, este haina care înbracă diferite instituții proprii.

Societatea se transformă încet, lent, pe baze sigure, prin-

tr'o continuă evoluție. Nu este o greșală enormă a ciunti un trandafir sălbatic pentru ați face trandafirii frumoși, atunci când adevărul e altul, trebuindu-ți o îngrijire metodică, o altă reușită, asupra acestui copăcel sălbatec?

Ce poate oare să răsară dintr'un act de sălbătăcie asupra unui produs al evoluției sociale? Desigur: dezastru. Mă apropiau acum de poporul român, să vedem cum privește el aceste chestiuni și mă refer la pătura țărănească, curată, nu la elementele suprapuse și bolnave; nu exclud pe acei călăuzi ai neamului ce muncesc pentru neam și tron. Un scriitor italian spunea că și pe viitor, România se va găsi între furia germană și nebunia bolșevică. Poporul român moștenind acele calități mărețe: toleranța, ospitalitatea, mila, încoronate de simțul și talentul politic, s'a dovedit a fi un stâlp al lumii apusene, un punct înaintat de civilizație, în lumea slavă.

Simțul politic — și l-a dovedit atât în trecutul istoric, cât și în războiul mondial, când luptă contra Germaniei, care era îmbătătită de maxima „Deutschland über Alles“, luptă pentru întronarea libertății națiunilor și a dreptății, alături de națiunile aliate, nimicind „autocrația“ destructibilă germană — împinsă cu forța, brutală teutonică, răzbunătoare și crudă ba și animalică.

În urma războiului mondial, primește cu groază la răsărit. Ideile anarhice, bolșevice îi sunt străine și neasimilabile. E o ispită la care nu poți rezista, atunci când te găsești în fața unui fapt sau autor ce-l socoți superior; rezultat, că începi a-l imita. Ori bolșevismul și socialismul sunt socotite vătămătoare de poporul român, căci dacă la Romani; sinteza sufletească era dragostea de patrie și de libertate; iar legea este mai puternică decât oamenii (Bossuet), desigur că acestea ne dovedesc că și sufletul poporului român e stăpânit de aceleași simțăminte; la temelie statului are idei stabile pe care le respectă „justitia fundamentum regnorum“.

Armonia dintre clase e condiția de propășire; realizarea fericirii colective în cadrul națiunilor, pe baza solidarității și justiției superioare; sunt principii ce ne călăuzesc.

Avem un merit mare, de a fi salvat Ungaria de teroarea lui Bela Kun, care în 4 luni și jumătate a terorizat Ungaria, până ce soldatul român a restabilit ordinea. În Germania și țările cealalte, industriale chiar, ideile anarhice, socialiste au eșuat. Spartakismul german e oprimat energic. Socialistul Ad-

ler scrie lui Trocki „Imi este destul a privi în fața acestui cimitir, pe care-l înfățișează astăzi nenorocita de Ungarie, pentru a fi sigur și capătă convingerea că am făcut bine refuzând oferta comuniștilor. Internaționala III-a n'a reușit să adune pe toți adepții ideilor socialiste, pentru divergență de păreri. Lenin recunoaște că „fără conducerea specialiștilor din diferite ramuri ale științei, tehnicei, experienței, trecerea la socialism nu e posibilă“. Astăzi când sufletul curat al țaranului este tulburat de străini de sufletul lui, al neamului, al țării, să căutăm a păstra neatins acest suflet curat, acest fundament al țării. Să-i dăm ce-i trebuie, să-l facem să-și păstreze curat moștenirile strămoșești, să aibă încredere în conducătorii țării și viitorul neamului.

Socialiști și spirite bolșevice nu sunt între Români. Conlocuitori de ai noștri abuzând de toleranța noastră, caută a ne tulbura liniștea, ca să pescuiască în turbure; dar se înșeală amarnic. Românul fără a degenera în șovinism, cuvânt ce sună urât și care e un semn de ultimă existență a celor slabi și nepulincioși, este și va fi un adânc iubitor de tot ceea ce este românesc. Nobleța poporului român să nu se caute a fi exploatată de străini, căci cine sapă groapa altuia cade el însuși în ea. Acei străini trebuie să ne lase în pace, aici la noi acasă, altminteri și instinctul de conservare ne va face a-i oprima și a-i extermina, în atât cât să nu ne fie vătămători. Poporul să fie condus românește de toți acei care-l conduc, dela primul de jos ce stă în contact cu poporul, până la cel din urmă îngrijitor de soarta țării. Să iubim poporul, căci atunci toate vor fi. Iubirea ne conduce a face totul și a da totul pentru popor și țară. Poporul e cumințe, ne ascultă, dar trebuie să-i cunoști sufletul, să te infiltrezi în adâncul lui, să fii rolul lui, căci numai astfel îl poți conduce. Să-i cunoști necazul, să-l ajuți, să vadă că-i ești prietin, frate înțelept, nu conducător. Viitorul ne surâde, un sânge viguros curge în vinele noastre de popor tânăr. Vrem să trăim.

În viitorul apropiat vedem și trebuie să fie momentul realizării unirii sufletești a tuturor Românilor, ascensiunea pe treptele nemuritoare ale vieții de popor, căci: „Viitor de aur, țara noastră are și prevăd prin secolii a ei înălțare“.

Constantin I. Floareș,
inv., student în drept

Revista

Prin reaparitia revistei noastre profesionale «Școala Noastră», o nouă rază de lumină și căldură radiază obscurul aspect al învățământului și al membrilor corpului didactic primar al jud. Sălaj, ridicându-ne din starea de umilință batjocuritoare în care căzusem, din cauza unor intrigi ivite între centru și periferie, cecece va rămânea o rană, în viața sa culturală și o lecție de conduită pentru viitor, atât al celor ce o conduc, în care și de prezent avem și ne punem toată încrederea, cât și al celor ce o susținem, cari ne declarăm solidari acțiunii reîncepute spre mulțumirea noastră a tuturor.

Existența unui organ de publicitate al nostru l-am simțit adânc și s'a căutat a se nutri și satisface aceasta dorință, dar aceasta nu a fost decât aspectul unui meteor trecător, care abia arătându-și scânteia și fost mistuit și aci mă refer la «Gazeta Învățătorilor», care după apariția câtorva numere sărăcăcioase a încetat de a mai apare și bine-a făcut, căci decât să dibuim prin întunec în fața unei opinii cu pretenții mai bine să dormim, căci dormind nu ne consumăm degeaba atâta energie și nici nu ne facem ridicoli, cum era cazul, ca pretențiile noastre culturale și profesionale să fie alimentate și mulțumite de o foicică așa de palidă și ofilită.

Că nu a prins rădăcini gazeta în învățătoria sălăgeană era ceva natural, căci aceasta nu era ecoul imperios al nostru, al mulțimei cărora ne trebuia Revista cultural-profesională și nici decum gazeta.

Un an înfreg am dormit în letargie locală, unii privind cu oareșcare indignare la colegii din alte județe, ori cum aproape fiecare asociație sau corporație avea un organ local de publicitate, mulțumită căruia își apărau unii interesele, iar alții căutau a se afirma

muncind în colaborare unii cu alții, numai noi învățătorii sălăgeni ne plângem unii altora în colțuri de străzi sau la întruniri, fără ca doleanțele noastre să formeze un ecou, căci ne lipsea organul de publicitate care cred, că atât în trecut cât și în prezent forma și formează singurul izvor de cultură și informare, căutând a face legătura între individul sortit statului și a mării societăți omenești, după putințele cu cari dispune.

Iată pentru ce, deci pentru noi acest eveniment al reapariției Revistei trebuie să însemne un eveniment îmbucurător, un pas înainte, un izvor de nutremânt sufletec, o mândrie de tagmă profesională organizată disciplinată și dornică de avânt și redeșteptare, dar mai mult, o înfrângere a urei și al egoismului răufăcător care a căutat să stingă raza ce lumina.

Revista a fost și este deci, un ce indispensabil, lucru pe care l-am simțit unii dar mai tare l-a simțit acela, care a fost printre primii ba chiar inițiatorul și fondatorul ei din anii începători, dl Dumitru Mărgineanu, revizorul școlar al jud. pe care l-a muncit totdeauna aceasta preocupare a reeditării Revistei spre mulțumirea Sa și folosul nostru, căci Domnia-Sa este poate unicul care a înțeles și înțelege mai bine lipsurile aceloră pe cari îi conduce, în mijlocul cărora de câte ori se găsea, nu pregeta a aduce pe tapet și chestiunea care nici odată nu putea fi închisă.

Să ne solidarizăm deci în jurul inițiatorului și a Revistei, căreia îi dorim să fie un ecou al promovării cerințelor noastre locale demascați de orice sentimente pătimase, având ca scop o țintă ideală: munca comună și creatoare, procedura constructivă a societății omenești în general.

Domănești, la 4 Februarie 1932.

Sabou Alexandru.

Predarea Religiei.

Șoapte a căror isvor neautorizat nu se poate ghici, vorbesc despre intenția Ministerului Instrucțiunii, de a reface toate școlile preluate de stat în 1918, — școli *confesionale* cum erau în Ardeal și Basarabia în timpul stăpânirilor străine. Știri neintemeate, fără îndoială — ceace nu împiedică însă să se nască imediat opinii diferite. — «Ar fi un lucru excelent căci deși școlile statului merită toată admirația, din toate punctele de vedere, în ceace privește religia, morala, credința, stăm mai bine în timpul confesiunii» — își da cu părerea un preot, gândindu-se de sigur, că la vremea când dascălul îi curăța grajdul vitelor și-i plătea și lui și tuturor sătenilor, «aldămaș» ca să-l menție în post.....

Ceeace a fost însă a trecut pentru totdeauna și ce ne interesează este, dacă într'adevăr, nu se mai face atâta religie în școală, azi, câtă se făcea înainte.

Acest studiu e propus astăzi, de către preoți aproape peste tot. Au ore fixate prin orar și li se dă tot concursul ca rezultatele să fie chiar mai bune «ca 'nainte». Doar se știe că frecvența e mult mai bună, materialul didactic mai completat mai mult personal — și mai pregătit poate, ca pe vremea confesiunii. Apoi, e recunoscut că nivelul cultural al școlarului de stat e mult mai ridicat ca pe vremuri și se pune mai multă trudă ca atunci. Cunoștințele elevului sunt azi mult mai variate, mai temeinice și mai sistematizate ca acum 15 ani.

Aproape nu se pot compara cele de azi cu cele din timpul confesiunii. Numai studiul religiei a rămas în urmă?! Din ce cauză? Se făcea atunci mai multă religie, sau se face acum mai multă carte laică?... Trebuie să avem în vedere următoarele lucruri: Înainte de războiu, după, școala veche, dascălul se adresa direct creierului, prin mecanizare. Memoria chinută imagazina cunoștințele papagalicește.

Era firesc ca elevul să nu știe prea multe, afară de taxele rugăciunilor cari le auzea mereu și acasă. Nu degeaba rețeta Roussean anii *pierduți* în școală! După războiu, credința

zdruncinată de imoralitatea și cruzimea sălbatică, născute din măcelul sângeros între oameni, a fost uitată în mare parte chiar și de slujitorii altarului.

Altarul Domnului a fost înșchimbăat cu altarul cutărui partid politic; abnegația cu dorul de speculație, de îmbogățire etc. Poporul era de o credință politică, popa de altă credință (tot politică) și dascălul cu totul de alte păreri civice... De aci: armonia distrusă, sectarismul religios în floare (unde mai pui cearta birului și a clăcii) iar moralul, omenia, considerația, decăzute. Dar toate aceste au influențat numai în mod indirect asupra caracterului moral al elevilor de școală și asupra cunoștințelor lor religioase.

Pe când tinerii învățători au adus un suflu nou în clasă, de libertate și autoguvernare, propovăduind ideile noi ale școlii active, iar conducătorii au organizat cursuri de perfecționare, pentru toți dascălii; conferințe, întruniri, lecții de model, etc. — caticheții — preoții, propun și azi «pe vremuri». Departe de noi de a critica rău intenționat, sau de a polemiza cu cei mai apropiați colaboratori ai noștri, cu d-nii preoți, dar o spunem cu toată sinceritatea și cu dor de îndreptare a lucrărilor.

De fapt, pe când învățătorii se trudesă să rupă cu vechea rutină în învățământ, preoții propun și azi, după metodele vechi, sau mai bine zis, fără niciun metod pedagogic.

De fapt, unii stau la catedră și știu cazanii de ale ce provoacă somnul credincioșilor adulți, la biserică. Alții pun pe elevi să memorizeze texte neînțelese, dogme grele și nefolositoare copilului. Am văzut la un examen, pe un excelent preot, care trudise foarte mult și elevii își puseră toată memoria la încercare și totuși n'a putut să obțină siguranța că a muncit cu folos un an întreg. Sfinția sa provoca pe un elev, se gândea ce să întrebe, întreba iar elevul stătea între timp ca sub amenințarea săbiei lui Damocles, apoi pe când sosea întrebarea, ca un fulger, frica îl făcea să nu-și poată da seama nici despre întrebare! Metoda veche.

Bineînțeles că nu e vina preotului. A fi preot bun nu însemnează că ești și pedagog desăvârșit. Vina e a forurilor mai mari bisericești: De aici vine, din păcate, o neglijență care se răsbună. Ne aducem aminte cum în toamnă. Dl Revisor școlar a trebuit să ne dea ordin să propunem noi reli-

gia, fiindcă mai marii bisericii nu făcuse tabloul catichetilor și nu ceruse numirea lor, ca să poată propune — după lege!

Forurile bisericești trebuie să se îngrijească mai mult de studiul Religiei în școala primară! Sunt necesare anume cursuri speciale pentru caticheti, unde să se familiarizeze cu nouile metode de învățământ, cu nouile principii didactice și cu un limbaj adecvat mentalității copilului și *spiritului vremii!* E necesară chiar o selecționare a materialului de propus.

Numai așa acest prim obiect va prinde rădăcini folositoare în sufletele copiilor și societatea noastră va fi îndreptată pe calea *binelui moral.*

Religia nu trebuie să ajungă la creer prin memorizare mecanică, ci la suflet prin inimă. Acest lucru nu se poate, însă, prin vechile metode de chinuire a copilăriei și nici prin trecerea pur și simplu a școalei dela stat la confesiune....

Gigolo.

Înarmați-vă sufletul.

În numărul trecut al revistei «Școala Noastră» s'a trecut o mică citație din G. Antonescu. „*Cele mai bune arme din punct de vedere tehnic nu aduc nici un folos dacă sufletul celor le mănuiesc e dezarmat*“.

Am citit de mai multe ori și am recitit această mică notă și fără să vreau m'am scufundat într'o visare himerică și în jurul meu am văzut plutind sute de ființe fictive, sute de suflete chinuite, zdrobite abia pălpâind în agonie. Erau sufletele a sute de învățători, cari desarmate, sleite de ultima putere de rezistență se sbat în lupta crâncenă de distrugere morală ce s'a abătut cu atâta furie asupra omenirii întregi. Strigătul de ajutor îmi răsuna în urechi ca mugetul oceanului înfuriat, era stigăt de durere geamăt de suferință, era amenințare și rugăciune. Dați-ne armă de luptat nu ne lăsați fără stea de orientare fără cărmaci în valurile demagogiei. Am luat tocul în mână și am început să scriu, să contribuesc cu un mic șurub la arma de apărare cu care vom porni mai departe în luptă. Dar ce? Cine poate ști care-i arma cea mai sigură ducătoare la izbândă? azi când omenirea uită de tot ce e sfânt uită de lege și de cuvântul conducătorilor săi, în-

vătătorul cu puterile lui șubrede, cu mizeria care-l paște trebuie să stea ca un far în mijlocul mulțimei care și-a pierdut orientarea.

Armele sufletești ale învățătorului sunt pe cale de a se epuiza, a început a șovăi în îndrumarea turmei, nu mai poate merge cu pas liniștit pe calea fixată ci trebuie să se abată fiind târât de puhoiul ce-l surprinde în cale și târât cu sau fără voia lui până ce se rătăcește, până ce pierde cu desăvârșire calea pe care a pornit. Puterea de rezistență a unei armate depinde de moralul soldaților. Demoralizați dușmanul și-i veji smulge victoria.

Așa și învățătorul este tentat la fiecare moment de agenții demagogi, cari urmăresc ruina societății prin aceea că întâiu vor desarma sufletește pe conducătorii turmei. Și ce ușor se face azi demoralizarea când vezi că e un haos în toată conducerea lucrărilor, când nimeni nu știe unde merge ce vrea și ce va face mâine. Azi când mizeria, foamea și sărăcia s'a încuibat în casa conducătorilor sătești, nu-i de mirare dacă auzi din diferite colțuri de țară câte un strigăt de disperare acelor naufragiași.

Ce poate face un învățător pentru poporul său, dacă sufletul lui este desarmat, dacă nici el nu crede în nimic și nu are încredere în puterile lui?

Intr'o seară pe scriitorul Gorki l-a asaltat un om cu întrebările «Cine este D-zeul tău? Tu scrii și milion de oameni te citesc. Ce vrei să-i înveți? Te-ai gândit la datoria ta de a-i învăța? Dreptul tău de a învăța trebuie să aibă un sprijin puternic. Arată-mi ceva în sufletul tău, ceva care să-mi ajute să te recunosc ca învățător. Am nevoie de aceasta că sunt om».

Învățătorule pregătește-te și tu vei fi pus într'o zi în fața acestori întrebări și după cum marele scriitor rus nu a fost în stare să răspundă așa vei păși de nu vei fi prevăzător.

Cu ce va răspunde întrebărilor de mai sus un suflet dezarmat, un tânăr care ieșind de pe băncile școalei a văzut totul în lumină roză, care toate lucrurile le-a privit prin prisma idealismului, care nu a fost pregătit, nu a fost înarmat îndeajuns contra realității crude, care l-a răpus la primul atac. Cu ce va putea acel suflet plăpând pierdut aproape să-și dovedească dreptul lui de a învăța și a conduce turma.

Ingrijește-ți sufletul și-l înarmează cu cele mai practice arme ca să poți rezista atacurilor ce-ți vor cădea pe neașteptate în față. Pentru a rezista neclintit în lupta vieții pentru a putea merge cu pași siguri, cu fruntea ridicată spre ținta fixată, azi trebuie să ai : credința ologului din testament, voința de fier și neclintită a unui Mussolini, blândeța și bunătatea lui Christos. Aceste sunt armele cele mai tari în fața căroră se deschid toate porțile și se dărâmă toate zidurile.

Credința neclintită în bunul D-zeu să fie hrana sufletească a fiecăruia, fără D-zeu și fără credință omul este corabia pierdută pe mare, este omul cel mai nefericit, că nu are în ce spera nu are un sprijin puternic care se numește D-zeu. Christos a zis «Credința ta te-a mântuit». Tăria credinței încredere în sine și voința fermă este cea mai puternică armă sufletească.

Cea mai mare vitejie în lume este să te învingi pe tine însuși mai însemnată decât oricare putere trupească este tăria voinței. Ce folos de mușchii de oțel de mintea ageră de voce tunătoare dacă nu ai voință care să te îndrume în fiecare clipă care să-ți puie frâu ori să te elibereze după cum cere trebuința momentului.

Opera mare și neîntrecută alui Christos în întregime o caracterizează blândeța și bunătatea cu care a știut adevăratul învățător să-și netezească calea. Animalul cel mai primitiv cel mai sălbatic și îndărătnic capitulează în fața blândeței și a bunătății.

Armele cu care Christos a învins omenirea întregă, cu care a sfărâmat orice rezistență ce s'a opus în fața doctrinei lui, credința în D-zeu și voința de fier să fie izvorul nostru de întărire sufletească și scut în lupta noastră de mâine. Atunci vom avea răspunsurile gata în orice moment și vom avea putere de-a influența, de-a îndruma credința, voința și calitatea unei lumi întregi, iar în fața demagogilor ruinatori de societate vom fi mai puternici decât un scut de oțel și mai rezistenți decât zidurile chinezești. Vom avea sufletele tari neclintite și hotărâte a străbate fără șovăire calea de grea încercare de care pândește la fiecare pas tentativa de corupție și demoralizare.

Tășnad, la 3 Februarie 1932.

Gh. B. Bălaj.

Exagerare în iubire.

„Nu abuza de iubirea altora cerând să facă ce dorești, ci lasă-le celor ce te iubesc mulțumirea de a te îndatora”.

Sunt cuvintele unui mare gânditor a cărui nume îmi scapă, care doresc să le dezvolt.

Una din cele mai prețioase comori ale vieții noastre este iubirea altora către noi, căci iubirea aceasta ne încălzește inima în greul vieții și ne face să stăruim în calea binelui. Omul, care nu se știe iubit, de nimeni, trece prin lume ca printr'un pustiu și foarte ușor alunecă. Avem dar să ne dăm silința de a păstra comoara aceasta, care prețuește mai mult decât toate comorile.

Cât e de fericit copilul în mijlocul familiei, unde știe că este iubit și unde toate acțiunile lui sunt pornite din iubire! Cu ce drag își aduc aminte oamenii de copilăria lor, de căsuța, care umbria pe toți iubiții, de zile fără de nor și ploaie, căci numai lumină, căldură, flori, fluturi, păsărele și natura frumoasă, alcătuiesc icoana vieții lor trecute. Își aduc aminte de iubirea sfântă ce-i ocrotia în copilăria lor, de mamă și de tată, de bunică și de bunic, toate icoane șterse, dar așa de lipite de sufletul lor. De câtă recunoștință nu se pătrunde sufletul omului care-și pune mai târziu în cumpăna judecății toate sacrificiile ce s'au făcut pentru el numai din iubire dezinteresată și numai pentru mulțumirea de al vedea bucurându-se.

Admiterea acestei iubiri umple sufletul cu un prisos de fericire, care în șirul anilor lucește și ne încălzește, când vântul rece voiește să ne înghețe stingând acest focar dător de fericire. Dacă nu e însă tratat cu iubire, copilul nu poate să iubească nici el și intră în lume cu inima seacă ba poate chiar înrăit, căci el își aduce aminte și de cei ce au abuzat de iubirea lui și îi rănăne în inimă un sentiment dureros și o înstrăinare tristă.

Nimic însă nu stinge iubirea ca abuzul ce facem de ea. Incepând cu copilul, — pierdem iubirea lui, dacă suntem

nedrepti față de el, nu-l tratăm la fel cu frații lui și mai ales dacă, dovadă de iubire, cerem dela el lucruri prea greu de îndeplinit. Astfel un copil, care e mereu certat pentru voiciunea lui și silit a sta liniștit, va fugi din ochii părinților săi, care-l muștră pentru temperamentul său, de care la urma urmelor el nici nu e vinovat, și se va înstrăina de dânsii. Dela nimeni nu avem să cerem mai mult decât ceea ce poate fără prea mare încordare și cu atât mai puțin avem să cerem dela copii, a căror iubire avem s'o păstrăm cu multă grijă. Cu areeaș bunăvoință au să fie tratați toți copiii. Neapărat că cei vrednici de muștrare n'au să fie cruțați, dar nici n'avem să ne temem, că prin aceasta le vom pierde iubirea, căci dreptatea e recunoscută în inima copilului și el se simte chiar mai liniștit, după ce și-a mărturisit greșala ori și-a primit pedeapsa meritată. Ceea ce îl înstrăinează e numai nedreptatea ce i se face când i se cere prea mult.

Tot prin abuz se pierde mai ales iubirea dintre soț și soție. E lipsită de tact soția, care cere dela soțul ei drept dovadă de iubire împlinirea vre-unei dorinți cu obișnuita formulă »Dacă mă iubești«... căci soțul om înțelept fiind, de multe ori îi va arăta cu argumente rezonabile greutatea de a împlini acea dorință, și ea, lovită în amorul propriu și știind că »alții pot« va trage concluzia, că nu e în destul de iubită. Poate că altă »mai fericită«, dând peste un soț mai slab de înger, a cărui ușurătate de caracter n'o obsearvă, cu pretențiunile ei și-l va face să sacrafice chiar mai mult decât ceea ce poate. Ce formidabilă iubire! Azi »dacă mă iubești« îmi cumperi o rochie așa, mâine »dacă mă iubești« îmi face cùtare, poimâine »dacă mă iubești«, sari în foc de prea mare iubire... etc., etc. Dar te plictisești în cele din urmă de atâtea probe de iubire, mai ales când, le dai înăbușindu-ți conștiința. Și câte exemple de nenorociri, avem împrejurul nostru, care mai toate vin dela acest »dacă mă iubești... « Ah ce egoism revoltător e în inima acestor prea mult »iubiți« și câtă suferință poate să rezulte mai apoi inimile lor necumpătate când au jertfit pe acești prea mult »iubitori«.

Mult mai prețioasă trebuie să fie pentru femeia înțeleaptă mulțumirea de-a primi dovezile de iubire fără ca să le fi cerut, ca o surprindere plăcută și pentru cel ce o face. Atunci se văd expansiunile adevăratei mulțumiri. Încă mai ușor se

pierde prietenia când cer unii dela alții lucruri ce nu se pot face cu toată inima. Câte pretenții nu s'au stins prin cererea prea multor dovezi de iubire!?

De mică dar copila are să fie deprinsă a da dovezi de iubire, pe care nimeni nu ile cere, dar a nu cere ea însăși niciodată și dela nimeni asemenea dovezi. Și această calitate tot numai luând parte la viața casnică poate s'o câștige copila. Aici se deprinde a servi pe alții fără ca ea să ceară decât la nevoie serviciul altora. În așa numitele internate multe fete se desorientează, căci sunt servite și foarte ușor se deprind cu gândul că așa trebuie să fie toată viața lor. E o adevărată calamitate, că fete de deosebite condițiuni cresc împreună și nu se ține seamă de mediul, în care va avea fiecare să-și desfășoare viața. Astfel cele sărace sunt mereu preocupate să ascundă prin îmbrăcăminte și prin alte aparențe, ceea ce în adevăr sunt și să pară mai mult.

Singura corectură a acestui neajuns este, ca toate să fie crescute ca fete sărace și fără de pretențiuni, să se pretindă a servi ele înși-le și a nu cere nimic dela alții, căci cele bogate nu pierd nimic prin aceasta, iar cele sărace câștigă mult, și ele sunt manjoritatea cea mare.

E o adevărată rușine pentru multe dintre româncele noastre, repulsiunea ce o au de a se ocupa cu gospodăria casei. iar când n'au încotr'o se ascund și se simt umilite că sunt surprinse într'o ocupație care face la urma urmelor onoare.

Deprinzând copilele să se servească ele înși-le și să servească și pe altele, se fac îndatoritoare și în curând ajung să ceară cu sfială dovezi de iubire dela aceia, cari mai bucurosi le dau fără ca să fie cerute.

Ștefan Matieșanu, inv.

La muncă!

Învățătorimea română, conștientă de rolul ei, de-a reface o țară sdruncinată în crâncenul războiu mondial și de nefastele lui urmări, și-a strâns rândurile într'o organizație puternică: Asociația generală a învățătorilor, a cărei suflu binefăcător se străcoară prin descentralizările ei: asociații regionale, județene și subsecții jud., până în sufletul fiecărui învățător din cel mai mic și ascuns sat.

Clarificarea atâtor chestiuni, impuse de timpurile în cari trăim, se susțin și argumentează de pe tribuna Asoc. generale prin revista ei, dar în mare; rămânând ca în amănunte să fie continuată de reviste dedesubturile ei.

Învățătorimea sălăgiană a mănecat în cons. cință, spre continuarea muncii din trecutul glorios, amplificată de cerințele timpului.

„Școala Noastră“, revista pedagogică-culturală a acestei învățătorimi, a dirijat și coordonat munca ei, servind de o adevărată călăuză, prin clarificarea atâtor chestiuni. „Școala Noastră“ a fost nucleul învățătorimii sălăjene, a fost țeva prin care s'a scurs în „doze mici hrana intelectuală“ cum bine a spus primul ei redactor.

„Gazeta Învățătorilor“, tot a noastră, în Primăvara anului trecut și-a încercat, poate, ultimul efort, dând un regretabil fiasco, datorit în mare parte neînțelegerilor personale. Nu mă îndoesc de loc, că revista „Școala Noastră“, va fi „arena liberă pentru întreg sufletul dăscălesc“, cum se anunță în răsunetul ei de „Deșteptare“, evident va trebui să apară, prin sacrificiul și munca întregii dăscălimi.

Grija și priceperea conducătorilor noștrii însă, nu va înlătura acest spectacol.

Având înaintea ochilor atâtea anomalii, a acestui veac răutăcios, apare pe față necesitatea unui organ de coordonarea energiilor învățătorimii, pentru înfruntarea lor și continuarea muncii desinteresate care o caracterizează.

Privind trecutul nostru, după războiu din cele două organe „Școala Noastră“ și „Gazeta Învățătorilor“, cari s'au înscris în parte ori integral în programul lor, dezideratele culturale ori profesionale, a învă. din acest județ, singurul care a răspuns în mai mare măsură a fost „Școala Noastră“.

„Școala Noastră“ pornită din nou la drum, va fi credincioasă programului ei din trecut și va umplea golul lăsat prin somnul ei de câteva luni.

La muncă!

Astăzi ni se impune mai mult ca oricând strângerea rândurilor, coordonarea energiilor în înfruntarea obstacolelor vremii, prin toate mijloacele onsete, dintre cari locul de frunte îl ocupă revista „Școala Noastră“.

La muncă!

Ardeleanu I. Senioru, învă.

CRONICA

— **Bun sosit revista „Școala Noastră”**. Astăzi, când traiul în lupta pentru existență este atât de greu de ameliorat, când individului i se cere o cuminenție fățișă spre a înlătura obstacolele acestei vieți, se cere o cultură vastă și o perfecționare amănunțită, în domeniul tuturor științelor.

Timpul de azi reclamă o continuă activitate, căci numai astfel poți tinde și prospera la îmbunătățirea soartei, ca mai târziu să fi mulțumit.

Deci, revista „Școala Noastră” este binevenită, în raport cu timpul vremii și sbuciumul vieții de azi, și primită cu aplauze multumitoare din partea tuturor dornici de cultură. Prin această revistă, izvorul nesecat al culturii, care-l așteptăm, va fi redat viu. Prin ea fiecare își poate contribui cu partea sa de muncă, — fiecare poate alimenta sufletul său cu idei clare, — binevenite — și cari vor forma totul nostru de cunoștințe, pentru folosul nostru și a societății de mâine.

Prin această revistă, ușa prin care va intra cultura deceniilor de mâine este deschisă. Suntem chemați a trezi

din letargie atâtea spirite dornice de lumină, Pentru aceasta trebuie ca și noi să ne îmbogățim mănunchiul cunoștințelor, ca să putem contribui cu cât mai mult la clădirea societății. — Aceasta o vom putea face numai prin cultură — și care este scrisul — și citirea atâtor cărți și reviste de folos. Nu ni se cer opere remarcabile. Atât doar, — să dea fiecare ceea ce poate și crede mai de folos mulțimii și astfel trecerea prin această viață este justificată.

Amintiroa elipelor prezente să rămână un focar de cultură pentru generația de mâine, și atunci trăiești pururea. Vremea de azi atât ne cere. Dornici fiind de activitate și împinși de cele mai vii sentimente spre o viață mai ușoară, salutăm cu bucurie revista „Școala Noastră”. O întâmpinăm cu cele mai călduroase sentimente de dragoste. Inițiatorul care o recheamă la o nouă viață, prin ea ne deschide orizonturi noi de orientare în viitor, pentru prosperarea spre mai bine.

Din partea noastră va avea recunoștință.

Să o alimentăm dar, absolut cu ce ne este de folos.

Călauza noastră spre o ameliorare, va fi această revistă, și prin aceasta îi zicem cu toții:

„*Bun sosit!*“

Sav Gheorghe,
inv. — Moigrad

— **Locurile vacante pentru transferări.** În Monitorul Oficial No. 26 din 31 Ianuarie 1932 Ministerul publică tabloul posturilor vacante din învățământul primar cu decizia No. 14 540—1932: Se aduce la cunoștința generală, că membrii titulari ai corpului didactic, cari doresc a fi transferați, conform dispozițiilor art. 124 din legea inv. primar și art. 237 din regulamentul de aplicare al aceleiași legi, în locurile publicate vacante notate în tablourile de mai jos sau ce eventual ar deveni vacante prin transferările altora, vor înainta cererile lor de transferare serviciilor de învățământ local, de la data publicațiunii și până la 1 Aprilie 1932.

Când transferarea se cere pentru o școală din altă regiune serviciul de învățământ local care a primit cererea, este obligat ca până la 15 Aprilie să o înainteze regiunii unde se găsește școala la care s'a cerut transferarea.

Cererile vor fi însoțite de avizul motivat al revizorului școlar de circumscripție, iar cazul când sunt mai mulți solicitanți pentru același post, vor anexa la cereri și acte prin cari să facă dovada dreptului de a fi preferiți în ordinea indicată de art. 126 din lege.

În tablourile publicate în „Monitorul Oficial“ s'au strecurat câteva greșeli de tipar și anume: posturile rurale din Tășnadul Nou, Tohat, Treznea, Ticău, Zăuan și postul urban V. din Carei, s'au publicat de „învățătoare“ în loc de „învățător“ cum s'a trecut pe tablou și cum sunt de fapt. S'a cerut rectificare. În nrul 1 al revistei noastre s'au trecut toate posturile exact, cu excepția posturilor Giorocuta I. bărb. și Cehul-Silvaniei 9 fem. (magh.) a căror publicare s'a cerut ulterior.

Pentru lămurirea celor în drept, reamintim, că s'au declarat vacante toate posturile neocupate de inv. titulari.

Recapitulația tuturor posturilor din țară ne dă următoarele cifre:

Posturi rurale	2440
„ „ urbane	664
Grădini rurale	549
„ „ urbane	120*

Total general 3773

*) Curs. compl. amb. 6.

— **Adunarea generală** a Asociației Învățătorilor din jud. Sălaj, în baza hotărârei Com. centr. din 23 Ian. a. c. se va ține în ziua de 7 Maiu a. c. în Zălau. Cu aceasta ocazie se va aranja de către învățători teatru și petrecere cu joc. Atragem deja de pe acum atenția colegilor asupra acestei împrejurări.

— **Deces.** În ziua de 29 Ian. a. c., a încetat din viață *Ioan Pățășiu*, înv. dir. în Plopiș, unul dintre cei mai vechi și mai harnici învățători de sub poalele Rezului. Tinăr, încă în floarea vieții, căci abia avea 43 ani, și după o muncă încordată de 24 ani, din cari 23 petrecuți în Plopiș, a lăsat suferințelor pe soția sa și trei copile minore. Inmormântarea s'a făcut *Duminecă*, în 31 Ian. la care a luat parte întreaga comună și învățătorii din comunele din vecinătate, în total 20 învățători. În numele colegilor a vorbit veteranul coleg *G. Gâlgău* Președintele subsecției, în numele colegilor a depus pe coșciug o frumoasă cunună de flori, — *Odihnească în pace!*

— **Pentru achitarea salariilor.** Președintele Asoc. Inv. din jud. Sălaj, Luni în 25 Ian. ert a trimis d-lui Prim-ministru Nicolae Iorga, următoarea telegramă: „D-lui Nicolae Iorga

Prim-ministru, București. În numele învățătorilor din jud. Sălaj, cari n'au primit leafă de patru luni și sunt flămânzi și desbrăcați și fără combustibil, Vă rog să binevoiti a lua măsuri severe și urgente pentru ameliorarea situației acestor nefericiți. Președintele Asoc. Inv. — *Simion Oros*“. Ce credeți, ce s'a întâmplat? Absolut nimic. Nici o măsură de ameliorare nu s'a luat.

— **Revizoratul școlar**, încă a făcut toate demersurile posibile, la toate autoritățile în lunile Noemvrie și Decemvrie, pentru plata salariilor, arătând situația materială intolerabilă a învățătorilor zdrențoși, flămânzi și umiliți, ajunși pe drumuri și la mila generală — fără vre-un credit.

După informațiile mai recente, s'ar fi luat măsuri pentru achitarea salariilor restante de pe anul trecut. Așteptăm cu multă răbdare.

— **Salariile pe luna Ianuarie** a. c. sunt ordonanțate și până la 15 Febr. s'au achitat jumătate, pentru 13 circumscripții, în limita acreditului de un milion. Așteptăm zilnic dispozițiile pentru plata celorlalte 12 circumscripții.

— **Modificarea legii învățământului primar.** Proiectul de lege pentru modificarea art. 115 și 142 din legea în-

vățământului primar în ultima redactare, conform știrilor din ziare, are următorul text:

Art. 115 se modifică după cum urmează:

Personalul didactic al învățământului primar se compune din învățători titulari, profesori primari și suplinitori.

a) Învățătorii titulari se recrutează dintre absolvenții și absolventele cu examen de capacitate al școlilor normale cu serviciul militar făcut, ținându-se seamă de vechime și merit.

b) Profesorii primari se recrutează dintre licențiații în litere sau științe după un stagiu de un an la o școală de aplicație a unei școli normale sau o practică de un an ca suplinitor la o școală primară și o lucrare colloquium la o școală normală.

Drepturile legale și materiale ale profesorilor primari la numirea ca titulari în învățământul primar, sunt echivalente cu ale învățătorilor cu gradul definitiv din legea învățământului primar promulgată în Monitorul oficial din Iulie 1924.

Profesorii primari vor fi preferați la numirea de directori la recrutarea personalului didactic cl. V. și cl. VII (complementar) și a personalului de control și administrație.

Examenole și gradele: definitiv, gr. II și înaintare la gr. I. se desființează și se înlocuiesc prin gradații de merit cultural; modalitatea recomandării și obținerii gradațiilor de merit cultural se vor stabili prin regulament.

Drepturile materiale ce decurg din gradațiile de merit cultural sunt echivalente cu acelea prevăzute în legea învățământului primar din Iulie 1924, pentru gradele definitiv gr. II. și gr. I.

Drepturile câștigate de actualii membrii ai corpului didactic primar, se păstrează.

c) Învățătorii suplinitori se recrutează dintre absolvenții liceelor licențiați în litere sau științe și normaliștii fără drept de numire ca titulari.

d) Recrutarea învățătorilor titulari din învățători ajutori cu patru clase secundare sau absolvenții de liceu prevăzută în legea din Iulie 1924, precum și dintre absolvenții seminarisții se abrogă cu excepția școlilor din regiunea etnologică, unde proții absolvenți de seminar cu 8 clase, cu practică pedagogică și examen de capacitate la școlile normale pot funcționa și ca învățători.

Art. 142 se redactează după cum urmează:

Cuvintele „Răsplata Muncii” pentru învățământ se înlocuiesc prin cuvintele „Medalia Meritul Cultural”, înființată prin

inaltul decret regal No. 2684 din 1931, care se acordă de de Majestatea Sa Regele la propunerea ministrului.

Orice dispoziții contrare a-cestei legi sunt și rămân a-brogate.

— **In Căminul de ucenici** industriali și comerciali din Zălau, pe ziua de 1 Martie a. c. sunt mai multe locuri libere. Taxa de întreținere este *foarte minimă* și se poate achita și în alimente (cereale etc.) La primire sunt preferiți elevi

absolvenți ai școlii primare complete sau 1—3 clase secundare.

D-nii colegi vor face un act național, îndemnând copiii spre meserii și dându-le mână de ajutor la înaintarea cererilor.

Cererile se înaintează la Direcțiunea Căminului.

— **Rectificare de salarii.** Învățătorilor cari n'au procedat conf. ord. No. 4541—1931 (Buletin No. 6) li s'au rectificat salariile dela Ianuarie a. c. (d—m)

Cercul cultural din Ip.

Zi de sărbătoare, reculegere și înălțare sufletească a avut comuna Ip, Duminecă 31 Ianuarie, unde «Cercul Cultural» și-a ținut ședința.

Conform obiceiului pământului, membrii corpului didactic au luat parte «grosa modă» la serviciul divin oficiat de Dl. preot Andrei Veteșan.

Poporul a luat parte în număr apreciabil, încât își făcea impresia unei mare de capete ce-ți aducea aminte cu un fior de admirație și evlavie citirea câtorva pagini colbuite din cronicile bătrâne.

Într'o desăvârșită atmosferă de tacitudine și evlavie părintele A. Veteșan un «Missus Dominii» și un veritabil far de lumină și propășire a iubirii dintre sufletele credincioșilor, luând cuvântul a îndemnat pe credincioșii parohiei sale la păstrarea neștirbită a credinței în acel ce a fost și va fi etern «astrul» al istoriei și sanctuarul universului moral.

A adus pe tapet apoi biserica și școala ca factori educativi ai unei națiuni în aprofundarea vieții sufletești, a intensificării vieții morale a individului și colectivității. Părintele apostol a făcut digresiuni de un veritabil orator fascinand sufletele credincioșilor care-l ascultau.

Apoi a rugat poporul să ia parte în massă la programul ce se va desfășura la școală.

Mai întâiu s'a ținut ședința intimă, începând cu lecția practică, obiectul fiind citirea și subiectul «Cerbul la izvor» la clasa IV-a secția maghiară. Lecția a fost criticată cu multă obiectivitate din partea D-lui Petre Popescu, actualul președinte și controlor al învățământului în acest cerc, care în în-

țelesul etimologic al cuvântului e un veritabil far de lumină și propășire a culturii în rândurile dascălimii. El își îndeplinește cu mare scrupulozitate îndatoririle care-i sunt încredințate și caută ași însuși toată gama suferințelor dascălești, cercetând cu multă promptitudine și energie; toate problemele vitale cari ar putea să ridice prestigiul dascălimii.

A urmat apoi conferința intimă, din care trebuie să reținem că cunoașterea sufletului copilului stă în centrul tuturor considerațiilor pedagogice, întreagă educația își aranjează sistemele sale după individualitatea copilului, trâmbițată atât de mult de verbul insurect al pedagogiei americane «Groos» și suedeza «Ellen-Kei».

În cele din urmă s'a ținut ședința populară fiind deschisă de Dl președinte prin cuvinte călduroase, salutând oaspeții și colegii prezenți. S'a executat apoi un bogat program artistico-literar cu cântece pe trei voci, cântate de elevii ambelor secții dirijați de Dl A. Ujhelyi, recitări în limba română de elevii dela secția română și maghiară.

Elevii din a doua categorie, deși cu puține cunoștințe din limba română, au reușit să recite sub o formă mult superioară celorlalți ani, grație eforturilor depuse atât de elevi, cât și de propunătorul de limba română.

S'au executat apoi două dansuri naționale «Călușerul» și «Ardeleana» de elevii și elevele cursului supraprimary, conduse de Dl inv. dir. V. Tomșa care a luptat mult pentru răspândirea culturii naționale în această comună cu populație eteroglotă

Câtă mângăere și iubire părintească s'a văzut pe fețele părinților când odraslele lor au cântat cântări naționale, recitând cu multă pricepere și însuflețire poezii despre eroii legendari ai neamului românesc și jucând acelea jocuri naționale, care pentru cei ce ținem la tradiție, fac mai mult ca bostonul sau cadrilul francez. Cu o vădită mândrie au urmat toți desfășurarea aceluia select program și cred că sunt în asentimentul celor, cari au luat parte, când afirm că reușita programului a cules succese unanime și a avut repercursiuni asupra tuturor, prin vădita mulțumire ce s'au arătat-o la plecare.

În toate cele sus menționate se remarcă excelența pregătire a elevilor de corpul didactic din loc. De încheiere Dl președinte a ținut o conferință despre lucrarea sistematică a

pământului, despre «Problema cea mare» pe care a împărțit-o sâtenilor sub o formă ușor accesibilă tuturor minților că: conjunctura economică rod al groaznicului cataclism mondial din 1914—1918, a devenit atât de dificilă încât o normalizare comprehensivă este absolut indispensabilă.

Apoi politica aboliționistă a multor state cu tendințe de ași valorifica produsele indigene, strangulând randamentul economic al vecinului, a creat o stare bolnăvicioasă. În cele din urmă a sfătuit poporul să muncească în tihnă, în speranța unor timpuri mai bune.

În felul acesta am schițat în linii mari, cum a decurs sedința cercului cultural în Ip.

N'am scris acestea rânduri pentru a aduce mulțumiri celor în drept, ci mai mult ca un stimulent pentru viitor.

George Perneșiu.

Buletinul Revizoratului școlar al jud. Sălaj

(Circularele se vor înregistra imediat, comunica tuturor membrilor corpului didactic și executa întocmai).

No. 230—1932.

Inzestrarea școalelor cu material didactic și biblioteci dela „Casa Școalelor“

Casa Școalelor cu ordinul No. 1948—1932 ne comunică, că pentru exercițiul financiar 1932 ne mai dispunând de suma, pentru transportul coletelor cu material didactic și biblioteci școlare, în cursul acestui exercițiu nu va mai expedia colete direct școalelor.

În urmare, punem în vedere tuturor școalelor, să nu mai înainteze cereri direct Casei Școalelor, ci să le trimită Revizoratului școlar și ocazional se vor aduce bibliotecile și materialul didactic dela Casa Școalelor și se vor repartiza.

Totodată invităm direcțiunile școlare, cari au primit material didactic sau biblioteci direct dela Casa Școalelor, să ne înainteze în termen de 15 zile copia inventarului celor primite indicând data și No. ordinului.

No. 71—1932.

Amânarea examenului de grad. II.

Ministerul cu ordinul No. 9745—1932 a dispus amânarea examenului de înaintare de gr. II. pentru 1 Aprilie 1932.

No. 401—1932.

Înaintarea proceselor verbale de inspecții.

Tuturor școalelor de stat și confesionale.

Având în vedere că, dela multe școli nu ni se înaintează procesele verbale de inspecțiile făcute de Dl. Revizor școlar de circumscripție T. Vâjdea, iar celea înaintate sunt incomplete: punem în vedere tuturor Dlor directori ca de fiecare inspecție școlară să ne înainteze copia procesului verbal și pentru fiecare învățător extras în câte 3 exemplare, pentru statul personal. Aceasta în termen de 24 ore după facerea inspecției.

No. 400—1932.

Înaintarea cererilor pentru transferări.

Onor. Minister al Instrucțiunii Publice cu ordinul circular No. 20042—1932 dispune ca revizoratele școlare județene să întocmească tablouri de cererile întrate pentru transferări ținându-se seama de dispozițiunile art. 124, 125 și 126 din legea învățământului primar și dispozițiunilor art. 221, 228, 237, 238 și 240 din regulamentul de aplicare al aceiași legi, pentru ca interesele învățământului să fie strict respectate.

Cererile vor fi însoțite de acte, pentru a se putea vedea cine are dreptul să fie preferat, la un post conform dispozițiilor articolelor din lege, citate mai sus.

La cerere se va anexa, pe lângă acte, un tablou completat de fiecare candidat cu rubricile specificate în anexatu model, pe $\frac{1}{2}$ coală hârtie dealungul, (Cei ce au înaintat cererile, vor completa și înainta ulterior acest tablou).

Pentru transferările în învățământul urban se va ține seama și de aliniatele ultime ale art. 118, 119 și 120 din lege.

Pentru a putea întocmi tablourile în termenul legal, punem în vedere celor în drept, să înainteze cererile Revizorului școlar până la 25 Martie a. c., deoarece, cererile trimise după 1 Aprilie nu vor mai fi admise fiind considerate nule conf. art. 129 din lege.

Numele și Pronumele învățătorului	Data numirii în învățământ	Gradul și vechimea gradului	Calificativul sau media gradului	Recompense	Pedepse	Motivele transferirii	Postul unde este titular		Posturile solicitate		Aprecieria Revizorului	Observațiuni
							Comuna	Județul	Comuna	Județul		

Semnătura Candidatului,

Rev. școlar: D. Mărgineanu.

Comitetul școlar județean, al jud. Sălaj.

No. 701—1932.

Intocmirea bugetelor școlare.

Cu ordinul nostru circular No. 15—1932 am dat toate instrucțiunile necesare la întocmirea și înaintarea bugetelor școlare, fixând termenul pe 15 Februarie 1932.

Pentru înlesnirea alcătuirii bugetelor, am trimis imprimat tip, cuprinzând toate indicațiunile necesare atât la buget cât și la statele dezvoltătoare și chiar procesele verbale de aprobare. Astfel, noile imprimat exclude orice alte anexe.

Cu toate acestea, constatăm din bugetele înrate, că o mare parte nu sunt întocmite conform imprimatelor. În special, nu sunt completate rubricile 1 și 2 dela venituri și cheltuieli, date ce privesc gestiunea anului trecut, deasemenea

sunt defocuoși întocmite statele dezvoltătoare, cu deosebire la venituri 1—2, nefiind date toate explicațiile.

Invităm deci toate comitetele școlare cari n'au înaintat încă bugetele să le înainteze foarte urgent și bine completate, conform imprimatelor.

Cele necompletate regulamentar se vor restitui pentru întregire fără nici o explicație.

Zălau, la 17 Februarie 1932.

Președinte:
Ioan Deleu.

Contabil:
D. Mărgineanu.

REDAȚIONALE

1. Răspuns felicitărilor.

Cu prilejul reapariției revistei s'au primit numeroase scrisori de felicitare, adeziune și încurajare, în termeni elogiosi și plini de afecțiune. Ne putând răspunde parțial, rog să voiască a primi pe aceasta cale, toți cei în drept, sincere mulțumiri și o colegială strângere de mână. — Ne vom nizuși să veghiem cu toată ardoarea sufletului nostru la prestigiul și demnitatea ei și să o îndreptăm pe drumul prosperării, bizuindu-ne pe toate forțele, ce se angajează benevol, la această muncă nobilă și desinteresată, pentru apropierea idealului comun: *sporirea forțelor noastre morale și materiale.*

Sarcina, ce-am luat-o este, fără îndoială, grea. Mai vârtos azi, când complexul răspunderilor s'a precipitat mai mult ca ori când. Conștient însă de puterile ce le posedă corpul didactic, un optimism plin de dulci iluzii, îmi ameliorează sarcina...

2. Manuscrisele vechi

înaintate, pentru publicare, fostei redacții, s'au primit la redacția noastră. Cele de actualitate și potrivite aspirațiilor noastre, se vor utiliza, după necesitate, restul se va retrimite autorilor.

3. „Discrețiunea femeiască”,

nu era titlu potrivit. După cum vezi l'am schimbat și am făcut și unele mici retușeri în text. N'avem competența și experiența

necesare de-a a arăta normele de viață pentru femei. „Pagina femeii” nu o putem deschide, căci nu vrem să îngărdim revista în forme impuse. Asemenea nu putem destina loc nici pentru pagina copiilor, nici din următoarele motive: pentru șezători fiecare coleg are material bogat, având o biblioagrafie foarte vastă pentru copii (publicată în Buletinul 6. din 1931): jocurile, ghicitorile, poveștile, dialoguri etc. ar ocupa foarte mult loc, de care nu dispunem. Ocazional o să se publice câte ceva din cele trimise.

4. „Morală religioasă și morală creștină”,

să trimeți și continuarea. Numai având întreagă lucrarea, ne vom putea pronunța. Spunem dela început că tratarea chestiunilor în mod profund, cu pretenție filozofică și în dimensiuni prea mari, nu cadrează cu scopul revistei noastre. Deci preferim articole scurte, condensate, din străduințele noastre profesionale și scoase din experiențele proprii. Ideile altora încă se pot adopta, îmbrăcate însă în haina originalității. — Cam aceste s'ar putea spune și despre „Cultura ca factor important în progresul social”. Vor veni după ce se vor studia.

5. Mai multora.

Articolele intrate până în prezent — după aranjarea materialului la tipar — vor veni în N-rii viitori. Manuscrisele trimise spre publicare, să se scrie citeț și numai pe una față.

6. Recenzarea lucrărilor înainte de publicare.

D-nii colegi cari doresc să se angajeze pentru recenzarea articolelor trimise la Redacție, sunt rugați să se anunțe cât mai urgent. Instrucțiuni vor primi ulterior.

7. Comitetului central.

Pentru publicațiile Asociației aveți la dispoziție totdeauna 1—2 pagini.

(d. — m.)